

2016. évi törvény

a tisztességes eljárás védelméről és a közpénzből nyújtott támogatások átláthatóságáról

Az Országgyűlés

- kinyilvánítva elkötelezettségét a demokratikus jogállam értékei, a közélet tisztasága és a közérdek következetes érvényre juttatása iránt;
- megerősítve – ezen értékek megvalósítása érdekében – a korrupció elleni küzdelem fontosságát;
- tekintettel Magyarországnak a korrupció elleni fellépéssel összefüggésben vállalt nemzetközi kötelezettségeire és a nemzetközi szervezetek által megfogalmazott ajánlásokra a közpénzből nyújtott támogatások fokozottabb átláthatóságának megteremtése érdekében a következő törvényt alkotja:

1. A törvény hatálya

1. § (1) E törvény hatálya az egyedi döntésen alapuló, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül az államháztartáson kívüli természetes személyek, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb szervezetek – ide nem értve a társasházat – számára odaítélt, természetben vagy pénzben juttatott támogatásokra terjed ki, amelyeket

- a) az államháztartás alrendszeréből,
- b) az európai uniós forrásokból,
- c) a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból nyújtottak.

(2) E törvény hatálya a nemzeti vagyonnal gazdálkodó vagy azzal rendelkező közfeladatot ellátó szerv vagy személy által nyújtott, az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó támogatásokra, valamint a köztulajdonban álló gazdasági társaság tulajdonában álló vagyonelem értékesítésére és hasznosítására is kiterjed. E rendelkezés alkalmazásában közfeladatot ellátó szerv a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB), az MNB által alapított gazdasági társaság, az MNB által alapított alapítvány, továbbá az ezek által létrehozott gazdasági társaság vagy alapítvány is.

(3) E törvény hatálya nem terjed ki a külön jogszabályban meghatározott társadalombiztosítási pénzbeli és természetbeni ellátásokra, a fogyatékos természetes személyeknek a fogyatékos élethelyzetre tekintettel nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátásaira, a családtámogatásokra, természetes személyek számára méltánylást érdemlő élethelyzetükre figyelemmel nyújtott, továbbá jövedelmük pótlása, illetve kiegészítése

TERVEZET!

érdekében rászorultsági alapon biztosított pénzbeli, természetbeni és személyes jellegű szociális ellátásaira.

2. § E törvénynek a pályázatokra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni a nem pályázati úton odaítélt támogatásokra is azzal, hogy ahol e törvény pályázatot említ, azon a támogatás odaítélésére irányuló kérelmet, ahol pályázati eljárást említ, azon a támogatási döntés előkészítésének és meghozatalának a folyamatát kell érteni.

2. Értelmező rendelkezések

3. § E törvény alkalmazásában

a) támogatási döntés: az e törvény hatálya alá tartozó támogatásban részesülő személy, valamint az e személy részére juttatandó konkrét támogatási összeg meghatározása;

b) döntés-előkészítésben közreműködő: az a természetes személy, aki

ba) munkaviszony jellegű jogviszonyban vagy polgári jogi jogviszony alapján részt vesz a pályázati kiírás vagy a támogatási döntés előkészítésében,

bb) támogatási döntés meghozatalára irányuló eljárásban javaslattételi, véleményezési joggal rendelkezik, vagy ilyen joggal rendelkező testület tagja;

c) döntéshozó: az a természetes személy, aki

ca) feladat- és hatásköre alapján a támogatási döntés meghozatalára jogosult vagy az erre jogosult szerv vezetője vagy testület tagja,

cb) feladat- és hatásköre alapján támogatási döntésre érdemi befolyással rendelkezik, így különösen, ha a támogatási döntéshez kapcsolódóan egyetértési, vétó-, hozzájárulási, illetve jóváhagyási joggal rendelkezik vagy ilyen joggal rendelkező szerv vezetője vagy testület tagja;

d) kizárt közjogi tisztségviselő: a köztársasági elnök, az országgyűlési és az európai parlamenti képviselő, a nemzetiségi szószóló, a Kormány tagja, a kormánybiztos, a miniszterelnöki biztos, a miniszteri biztos, az államtitkár, a közigazgatási államtitkár, a helyettes államtitkár, a megyei közgyűlés elnöke, a fővárosi közgyűlés esetében a főpolgármester, a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló törvény által meghatározott regionális fejlesztési ügynökség vezető tisztségviselői, felügyelő bizottsága tagjai, az Ágazati Operatív Programok Közreműködő szervezetei vezető tisztségviselői és ellenőrző szervének tagjai, az MNB igazgatósági tagjai, az MNB felügyelőbizottságának tagjai;

e) nem kizárt közjogi tisztségviselő: az Országgyűlés által választott vagy a köztársasági elnök által kinevezett tisztségviselő, a polgármester, az alpolgármester, a főpolgármester, a főpolgármester-helyettes, a helyi önkormányzati képviselő, a helyi önkormányzat képviselő-

TERVEZET!

testülete bizottságának tagja, a központi államigazgatási szerv – a *d*) pont hatálya alá nem tartozó – vezetője és helyettesei;

f) *közeli hozzátartozó*: a Polgári Törvénykönyvben (a továbbiakban: Ptk.) meghatározott közeli hozzátartozó és az élettárs;

g) *vezető tisztségviselő*: a Ptk.-ban meghatározott vezető tisztségviselő.

4. § (1) E törvény alkalmazásában valamely személy tulajdonában álló gazdasági társaságnak minősül

a) a legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

b) a bármilyen arányban tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot),

c) a tulajdonában álló *b*) pont szerinti társaság

ca) legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

cb) bármilyen arányú tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot).

5. § A támogatás nem minősül egyedi döntés alapján nyújtott támogatásnak, ha a támogatás nyújtásának minden feltételét jogszabály meghatározza, és a támogatási döntés meghozatala során a döntéshozónak mérlegelési joga nincs. Nem minősül mérlegelési jognak, ha a döntéshozó a jogszabályban meghatározott támogatási keret kimerüléséig a támogatás odaítélésére vonatkozó, a jogszabályi feltételeknek megfelelő kérelmeket beérkezési sorrendben teljesíti.

3. A támogatás feltételei

6. § (1) Nem indulhat pályázóként, és nem részesülhet támogatásban

a) aki a pályázati eljárásban döntés-előkészítőként közreműködő vagy döntéshozó, vagy a döntés-előkészítő illetve a döntéshozó felett irányítási, felügyeleti vagy ellenőrzési jogot gyakorol,

b) a kizárt közjogi tisztségviselő,

c) az *a*)-*b*) pont alá tartozó személy közeli hozzátartozója,

d) az *a*)-*c*) pontban megjelölt személy tulajdonában álló gazdasági társaság,

e) olyan gazdasági társaság, alapítvány, egyesület, egyházi jogi személy vagy szakszervezet, illetve ezek önálló jogi személyiséggel rendelkező olyan szervezeti egysége, amelyben az *a*)-*c*) pont alá tartozó személy vezető tisztségviselő, az alapítvány kezelő

TERVEZET!

szervének, szervezetének tagja, tisztségviselője, az egyesület, az egyházi jogi személy vagy a szakszervezet ügyintéző vagy képviseleti szervének tagja,

f) az az egyesület vagy szakszervezet, illetve ezek önálló jogi személyiséggel rendelkező azon szervezeti egysége, valamint az egyházi jogi személy

fa) amely a pályázat kiírását megelőző öt évben együttműködési megállapodást kötött vagy tartott fenn Magyarországon bejegyzett párttal (a továbbiakban: párt),

fb) amely a pályázat kiírását megelőző öt évben párttal közös jelöltet állított országgyűlési, európai parlamenti vagy helyi önkormányzati választáson,

g) aki a nemzeti vagyonról szóló törvény szerinti átlátható szervezetnek nem minősül.

(2) Az (1) bekezdés *e)* pontja alkalmazásában nem minősül alapítványnak a külön törvény alapján létrehozott, a párt működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítvány.

7. § A nem pályázati úton odaítélt támogatásból nem részesülhet az, aki – ha a támogatási döntést pályázati eljárásban hozták – a pályázati eljárásban nem vehetne részt pályázóként.

4. A pályázó kötelezettségei

8. § A pályázó a pályázati anyaghoz csatolva írásban nyilatkozik arról, hogy az e törvényben foglalt érintettség hatálya alá esik-e, és vele szemben nem áll fenn az e törvényben foglalt összeférhetlenségi vagy egyéb kizáró ok. A nyilatkozat csatolása nélkül a pályázat érvénytelen. A nyilatkozatnak tartalmaznia kell az alábbiakat:

a) a természetes személy pályázó neve, születéskori neve, lakcíme, születési ideje és helye,

b) a pályázó gazdasági társaság, cégneve, székhelye, cégjegyzékszám, adószáma, képviselőjének neve,

c) a pályázó egyéb szervezet neve, székhelye, képviselőjének neve, nyilvántartásba vételi okiratának száma, a nyilvántartásba vevő szerv megnevezése,

d) az e törvény szerinti érintettség, összeférhetlenség ténye vagy ezek hiánya,

e) az érintettség, összeférhetlenség alapjául szolgáló körülmények leírása,

f) nyilatkozat arról, hogy a pályázó e törvény rendelkezéseinek eleget tett az érintettségével kapcsolatban, illetve összeférhetlensége megszüntetése érdekében.

9. § (1) Ha a pályázó

a) a pályázati eljárásban döntés-előkészítőként közreműködő vagy döntéshozó szervnél munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll,

TERVEZET!

b) nem kizárt közjogi tisztségviselő,

c) az *a)-b)* pont alá tartozó személy közeli hozzátartozója,

d) az *a)-c)* pontban megjelölt személy tulajdonában álló gazdasági társaság,

e) olyan gazdasági társaság, alapítvány, egyesület, egyházi jogi személy vagy szakszervezet, amelyben az *a)-c)* pont alá tartozó személy vezető tisztségviselő, az alapítvány kezelő szervének, szervezetének tagja, tisztségviselője vagy az egyesület ügyintéző vagy képviseleti szervének tagja,

köteles kezdeményezni e körülménynek a bárki számára térítésmentes hozzáférést biztosító közzétételét.

(2) A közzétételi kötelezettségnek a központi államigazgatási szervekről szóló törvény hatálya alá tartozó döntéshozó szervezet esetében a Kormány rendeletében kijelölt közös honlapon, az egyéb döntéshozó esetében a saját honlapján (a továbbiakban együtt: honlap) kell eleget tenni.

(3) A közzétételt a pályázat benyújtásával egyidejűleg, ha az érintettséget megalapozó körülmény a pályázat benyújtása után, de a támogatási döntés előtt következik be, 8 munkanapon belül köteles a pályázó kezdeményezni.

5. Az összeférhetetlenség

10. § (1) Az eljárásban döntéshozóként nem vehet részt, aki az egyes vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló törvényben foglalt kötelezettsége ellenére nem tett vagyonyilatkozatot.

(2) Nem vehet részt döntéshozóként vagy döntés-előkészítésben közreműködőként az eljárásban az,

a) aki vagy akinek a közeli hozzátartozója a pályázóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll,

b) aki felett a pályázó vagy a pályázó közeli hozzátartozója irányítási, felügyeleti vagy ellenőrzési jogot gyakorol.

(3) Ha a pályázatot helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, országos nemzetiségi önkormányzati költségvetési szerv vagy ezek tulajdonában álló gazdasági társaság vagy közhasznú társaság nyújtotta be, a helyi önkormányzati képviselő-testület tagja, a nemzetiségi önkormányzati testület tagja, valamint a projekt megvalósulásával érintett megye (főváros) területén fekvő választókerületben megválasztott vagy a projekt megvalósulásával érintett településen lakóhellyel rendelkező országgyűlési képviselő a támogatási döntés meghozatalában nem vehet részt, de – ha a döntésre testület jogosult – a testület ülésén részt vehet.

TERVEZET!

11. § (1) A pályázati eljárásban a döntés-előkészítő szerv vezetője köteles gondoskodni arról, hogy e törvény rendelkezései az előkészítés során érvényesüljenek. Ha az összeférhetlenség e szerv vezetője vonatkozásában áll fenn, e feladatát a helyettese köteles ellátni.

(2) Ha az (1) bekezdésben megjelölt vezető azt tapasztalja, hogy a döntés-előkészítési eljárásban e törvény rendelkezéseit megsértették, köteles e körülményt a döntésre vonatkozó előterjesztés tárgyalásának a megkezdése előtt a döntést hozó szervnek vagy személynek írásban jelezni.

12. § (1) A döntést hozó szerv vagy személy tájékoztatja a honlap üzemeltetőjét az e törvény megsértése miatt jogerősen kizárt pályázatot benyújtó

a) természetes személy nevről, születési helyéről és idejéről, valamint lakcíméről,

b) jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet nevről és székhelyéről, nyilvántartásba vételi okiratának számáról és a nyilvántartásba vevő szerv megnevezéséről.

(2) A honlap üzemeltetője az (1) bekezdésben meghatározott adatokat, valamint a kizárás tényét a jogerős döntéstől számított két év időtartamra a honlapon közzéteszi.

(3) Az (1)-(2) bekezdést nem kell alkalmazni a pályázóra, ha a kizárási okot a döntéshozatal megelőzően maga vagy az érintettséget megalapozó személy jelentette be.

6. A tisztességes eljárás garanciái

13. § (1) A pályázati eljárásban döntést hozó szerv vezetője vagy a döntést hozó személy köteles gondoskodni arról, hogy e törvény rendelkezései a döntéshozatal során érvényesüljenek.

(2) Ha a döntést hozó szerv vezetője vagy a döntést hozó személy vonatkozásában az összeférhetlenség áll fenn, e feladatát a helyettese köteles ellátni.

14. § A tisztességes eljárás követelménye alapján a döntéshozó előítélet-mentesen és elfogulatlanul köteles eljárni.

15. § Az e törvény hatálya alá tartozó ügyben döntéshozó számára a döntés-előkészítő köteles írásos emlékeztetőt készíteni és tájékoztatni a hatáskörébe tartozó ügyben arra fel nem jogosított személy által tanúsított, a döntés tartalmi befolyásolására irányuló tevékenységről. Az emlékeztetőben meg kell jelölni, hogy a befolyásolási kísérlet kinek a részéről, mely döntéssel kapcsolatban és milyen érdek előmozdítása céljából történt. A döntéshozó a

TERVEZET!

honlapján 3 munkanapon belül nyilvánosságra hozza az emlékeztetőt, kivéve, ha annak tartalma minősített adatot képez.

7. Kizárás a pályázatból

16. § (1) Ki kell zárni azt a pályázatot, amelynek a benyújtója a pályázaton – a pályázati eljárás bármely szakaszában fennálló körülményre tekintettel – nem részesülhet támogatásban.

(2) A pályázatból való kizárást a döntést hozó szervnél vagy személynél bárki kezdeményezheti. A pályázatból való kizárás a döntés meghozataláig kezdeményezhető. A döntési eljárásban közreműködő – az érintett személy megjelölésével – haladéktalanul köteles kezdeményezni a döntést hozó szervnél vagy személynél a pályázatból való kizárást, ha annak indokairól tudomást szerzett.

(3) A kezdeményezéssel érintett személy nyilatkozatot tehet az összeférhetlenség fennállásával kapcsolatban.

(4) A döntéshozó a kezdeményezés tárgyában soron kívül dönt. A döntéshozatalban a kezdeményezéssel érintett személy nem vehet részt. Ha a döntéshozatalra testület jogosult, a kizáráshoz a testületi tagok több mint felének egyetértő szavazata szükséges.

(5) Ha a döntéshozó megállapítja, hogy a pályázó megsértette e törvény rendelkezéseit, vagy e törvényből következően a pályázaton nem részesülhet támogatásban, e döntés egyúttal a pályázó által benyújtott pályázat elutasítását is jelenti.

(6) Ha a döntéshozó döntésében a (5) bekezdésben foglaltakat nem állapítja meg, a döntéshozatali eljárást lefolytatja.

8. Jogkövetkezmények

17. § (1) Ha a pályázó a 9. §-ban meghatározott közzétételt határidőben nem kezdeményezte, támogatásban nem részesülhet.

(2) Ha a pályázó az érintettségét megalapozó körülmény közzétételét a 9. § szerint határidőben nem kezdeményezte, a mulasztás ellenére megkötött támogatási szerződés semmis.

18. § (1) Ha a döntéshozó a pályázatot a fennálló kizáró ok ellenére nem zárja ki, és a pályázatot támogatásban részesíti, az e döntés alapján kötött szerződés semmis.

(2) A folyósított támogatást a kedvezményezett egy összegben, a folyósítás és a visszafizetés időpontja közötti időszakra eső, az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott

TERVEZET!

késedelmi pótlék háromszorosának megfelelő mértékű kamattal növelten köteles visszatéríteni.

(3) A semmis szerződés alapján folyósított támogatásért a kedvezményezetttel egyetemlegesen felel a döntés-előkészítő, ha a támogatási szerződés az e törvényben foglalt kötelezettség megsértése miatt semmis, és a döntés-előkészítő általi megfelelő tájékoztatás hiánya vezethetett a mulasztáshoz.

(4) A semmis szerződés alapján folyósított támogatásért a kedvezményezetttel egyetemlegesen felel a döntéshozó, ha a támogatási szerződés e törvényben foglalt kötelezettség megsértése miatt semmis, és a döntéshozó ellenőrzési kötelezettségének az elmulasztása vezethetett a mulasztáshoz.

(5) Az érvénytelenség megállapítását a döntéshozatalt követő két éven belül, írásban bárki kezdeményezheti. A kezdeményezést a döntéshozó szerv vezetőjéhez vagy a döntést hozó személyhez kell benyújtani.

(6) A döntést hozó szerv vezetője vagy a döntést hozó személy a kezdeményezésről annak kézhezvételétől számított 15 napon belül határozattal dönt.

(7) A döntéshozatalt követő tizenkét hónapon túl, illetve a pályázatban foglaltak megvalósítását követően az (1) bekezdésben foglalt jogkövetkezmény nem alkalmazható.

18. § Semmis az az átruházási szerződés, amelyben a döntéshozó, annak közeli hozzátartozója vagy ezek tulajdonában álló gazdasági társaság a pályázat elszámolásának elfogadásától számított három éven belül – a nyilvánosan működő részvénytársaságban szerzett legfeljebb 5%-os tulajdoni részesedést kivéve – tulajdonrészt szerez olyan gazdasági társaságban, amelyet abban a pályázati eljárásban nyilvánítottak nyertesnek, amelyben a döntéshozó részt vett a támogatási döntés meghozatalában.

9. Jogorvoslatok

19. § (1) A pályázat érvénytelenségét megállapító vagy a pályázatot a kezdeményezés ellenére érvényesnek nyilvánító határozat felülvizsgálatát a határozat meghozatalától számított 30 napon belül

a) ha a határozatot közigazgatási eljárás keretében hozták, az erre irányadó törvényi rendelkezések szerint,

b) egyéb esetben a pályázati eljárásban igénybe vehető jogorvoslati lehetőségek kimerítését követően a határozatot hozó szerv ellen indított polgári nemperes eljárásban a határozatot hozó szerv székhelye szerint illetékes közigazgatási és munkaügyi bíróságtól

TERVEZET!

lehet kérni.

(2) Az (1) bekezdés *b*) pont szerinti kérelem benyújtására az érvénytelenség megállapítását kezdeményező, az összeférhetlenséggel érintett pályázó, valamint az jogosult, akit erre jogszabály feljogosít. A kérelemről a bíróság az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló törvény rendelkezéseit alkalmazva a kérelem benyújtásától számított 30 napon belül határoz.

10. Adatkezelés

20. § (1) Közérdekből nyilvános a pályázati kiírást előkészítő, a pályázatot kiíró, a támogatási döntés-előkészítő és a döntéshozó által a pályázattal, a pályázati eljárással, a támogatási döntéssel összefüggésben kezelt, közérdekű adatnak és különleges adatnak nem minősülő adat.

(2) Az (1) bekezdés szerinti adatok megismerésére a közérdekű adatokra vonatkozó törvényi rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3) Az (1) bekezdés szerinti adatok nyilvánosságra hozatala nem eredményezheti az olyan adatokhoz – így különösen a technológiai eljárásokra, a műszaki megoldásokra, a gyártási folyamatokra, a munkaszervezési és logisztikai módszerekre, továbbá a know-how-ra vonatkozó adatokhoz – való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve, hogy az ilyen adat felismerhetetlenség tétele nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

21. § Az e törvényben foglalt követelmények ellenőrzése érdekében a döntést hozó szerv vagy személy jogosult a pályázó 6. § vagy 8-9. § szerinti érintettségét megalapozó személy nevének, születési helyének és idejének, valamint lakcíme adatának a kezelésére a pályázati eljárásban, továbbá a pályázati eljárás lezárásától számított két évig.

22. § (1) A pályázatot befogadó szerv a pályázat befogadásától – illetve a 9. § (2) bekezdése szerinti kezdeményezéstől – számított öt munkanapon belül a Kormány által kijelölt szerv által üzemeltetett honlapon (a továbbiakban: honlap) közzéteszi

- a*) a pályázat tárgyát és kiíróját,
- b*) a pályázat benyújtóját,
- c*) lehetőség szerint az igényelt összeget,
- d*) a 9. § szerinti érintettséget.

TERVEZET!

(2) A pályázatot befogadó szerv a pályázat elbírálását követő 15 napon belül közzéteszi a döntéshozó nevét, és

a) törli a támogatást el nem nyert pályázat (1) bekezdés szerinti adatait, vagy

b) közzéteszi az elnyert támogatás összegét.

(3) A pályázatot befogadó szerv – a számlák és bizonylatok kivételével – közzéteszi a benyújtott és elfogadott pályázati elszámolást. A közzétett elszámolásban szereplő üzleti titkot olvashatatlanná kell tenni.

(4) A pályázatot befogadó szerv törli az (1)-(3) bekezdés alapján közzétett adatokat a támogatás igényléséhez való jog megnyílása naptári évének utolsó napjától számított öt év elteltével.

(5) Az (1)-(4) bekezdést nem kell alkalmazni az e törvény hatálya alá tartozó, a Nemzeti Foglalkoztatási Alapból természetes személyek számára nyújtott támogatások esetében.

(6) A honlapon bárki számára, ingyenesen biztosítani kell a közzétett adatok pályázatonként, pályázónként, összeghatár szerint és más módon csoportosított kereshetőségét és lekérdezhetőségét.

(7) Az (1) bekezdés alapján a honlap üzemeltetésére kijelölt szerv a civil szervezettel mint kedvezményezettel összefüggésben a honlapon közzétett adatokat a közzététellel egy időben az erre a célra szolgáló számítógépes rendszer útján megküldi a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszternek.

11. Záró rendelkezések

23. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben

a) szabályozza a pályázattal összefüggő közzététel részletes szabályait,

b) jelölje ki a központi államigazgatási szervekről szóló törvény hatálya alá tartozó döntéshozók közös honlapját üzemeltető szervet,

c) az 1. § (1) bekezdés *b)*-*c)* pontja és a 2. § szerinti támogatások tekintetében e törvénytől szigorúbb, a döntés-előkészítésben és a döntéshozatalban való részvételre vonatkozó összeférhetlenségi szabályokat állapítson meg,

d) egyes, az 1. § (1) bekezdés szerinti olyan támogatások tekintetében e törvény rendelkezéseitől eltérjen, amelyek esetében közvetlenül alkalmazandó uniós jogi aktus kifejezetten előírja, hogy egyes meghatározott személyek, szervezetek részt vegyenek a támogatási összeg végső kedvezményezettjeinek, illetve a részükre a támogatásból jutó összegeknek a meghatározásában.

TERVEZET!

(2) Felhatalmazást kapnak a helyi önkormányzatok, hogy rendeletben egyes, az önkormányzati költségvetési alrendszerből folyósított támogatások tekintetében e törvénynél szigorúbb összeférhetlenségi szabályokat állapítsanak meg.

24. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő harmadik hónap első napján lép hatályba.

(2) E törvényt a hatálybalépését követően kiírt pályázati eljárásokra kell alkalmazni.

(3) Hatályát veszti a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény.

25. § A koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény az alábbi új 3/B. §-sal egészül ki:

„3/B. § Ha e törvény másként nem rendelkezik, az e törvény hatálya alá tartozó eljárásokban a tisztességes eljárás védelméről és a közpénzből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló törvény rendelkezéseit alkalmazni kell.”

26. § A koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 9/A. § (3)-(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A nyilvános pályázatok elbírálásáról készített emlékeztetőben foglaltak közérdekű adatnak minősülnek. Az emlékeztetőt és a pályázatokat a pályázat elbírálásáról szóló döntés közzétételével egyidejűleg a pályázat kiírójának a honlapján közzé kell tenni.

(4) A (3) bekezdésben foglalt közzétételi kötelezettség teljesítéséig

a) a pályázat érvénytelen,

b) a koncessziós szerződés nem köthető meg,

c) a koncessziós pályázat alapján már megkötött szerződés semmis.”

27. § A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 23. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Látvány-csapatsportok támogatásának adókedvezménye, az adókedvezmény összege és a támogatott megnevezése közérdekből nyilvános adat.”

28. § A sportról szóló 2004. évi I. törvény 22. § (3a) bekezdése a hatályát veszti.

29. § A köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény 2. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

TERVEZET!

„(3) A köztulajdonban álló gazdasági társaság a közzététel időpontjában fennálló adatok alapján gondoskodik a pénzeszközei felhasználásával, a gazdasági társaság vagyonával történő gazdálkodással összefüggő – az egyszerű közbeszerzési eljárás értékhatárát elérő vagy azt meghaladó értékű – árubeszerzésre, építési beruházásra, szolgáltatás megrendelésre, vagyonértékesítésre, vagyonhasznosításra, vagyon vagy vagyoni értékű jog átadására, valamint koncesszióba adásra vonatkozó szerződések megnevezésének (típusának), tárgyának, a szerződést kötő felek nevének, a szerződés értékének, határozott időre kötött szerződés esetében annak időtartamára vonatkozó adatoknak, valamint az említett adatok változásainak közzétehetővé tételéről. Önkormányzati rendelet a kötelezően közzétételre kerülő szerződések értékhatárát az egyszerű közbeszerzési eljárás értékhatáránál alacsonyabb összegben is meghatározhatja.”

30. § A köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény 8. §-a az alábbi (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) A tisztességes eljárás védelméről és a közpénzből nyújtott támogatások átláthatóságáról és szóló 2016. évi ... törvénnyel (a továbbiakban: Tv.) megállapított 2. § (3) bekezdésének rendelkezéseit a Tv. hatálybalépését megelőzően keletkezett adatok, megkötött szerződések és adat megismerése iránt benyújtott igények tekintetében, valamint a Tv. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.”

31. § A köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény 7/I. §-a, valamint 1. melléklete a hatályát veszti.

32. § A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény a következő 3/A. §-sal e egészül ki:

„3/A. § Ha e törvény másként nem rendelkezik, az e törvény hatálya alá tartozó eljárásokban a tisztességes eljárás védelméről és a közpénzből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló törvény rendelkezéseit alkalmazni kell.”

33. § (1) A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 26. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Az NFA a nyilvános pályázat értékeléséről emlékeztetőt készít, amelyben a pályázók alkalmasságát vagy alkalmatlanságát a pályázatban előírt alkalmassági szempontok alapján kell indokolni. A nyilvános pályázatok elbírálásáról készített emlékeztetőben foglaltak

TERVEZET!

közérdekű adatnak minősülnek. Az emlékeztetőt és valamennyi pályázatot a pályázat elbírálásáról szóló döntés közzétételével egyidejűleg az NFA honlapján közzé kell tenni.”

(2) A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 26. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A (2a) bekezdésben foglalt közzétételi kötelezettség teljesítéséig

- a) a pályázat érvénytelen,
- b) szerződés nem köthető meg,
- c) a pályázat alapján már megkötött szerződés semmis.”

34. § A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 30. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Közérdekből nyilvános minden, a Nemzeti Földalapba tartozó földrészletre, azokkal való rendelkezésre, azok vagyonkezelésére, hasznosítására vagy használatára vonatkozó, közérdekű adatnak nem minősülő adat.

(2) Az NFA a honlapján haladéktalanul közzéteszi

a) a Nemzeti Földalap körébe tartozó földrészlet hasznosítására irányuló pályázat kiírásakor a pályázati felhívást és a pályázati kiírást,

b) az a) pont szerinti pályázat értékelésének lezárultakor

- ba) a beérkezett pályázatokat,
- bb) a beérkezett pályázatok értékelését,
- bc) a pályázat eredményét,

c) a Nemzeti Földalap körébe tartozó földrészlet hasznosítására irányuló szerződés teljes szövegét.

(3) A (2) bekezdés szerinti adatok hozzáférhetőségét öt évig biztosítani kell.

(4) Az NFA a honlapján folyamatosan nyilvántartást vezet azokról a földrészletekről, amelyek hasznosítása pályázattal történik megjelölve a hasznosító személyét, a hasznosítás időtartamát.

(5) A nyilvánosságra hozatali kötelezettség nem vonatkozik a nemzetbiztonsági érdekekkel közvetlenül összefüggő szerződésekre, valamint a minősített adatokra.”

35. § (1) Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 56/B. § a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

TERVEZET!

„(2a) A (2) bekezdésben foglalt közzétételi kötelezettség teljesítéséig a kincstár semmilyen kifizetést nem teljesíthet, és

- a) a pályázat érvénytelen,
- b) támogatási szerződés nem köthető meg,
- c) a támogatási igény alapján már megkötött szerződés semmis.”

(2) Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 56/C. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A monitoringrendszerben nyilvántartott adatok kereshetőségét, pályázonként, pályázónként, összeghatár szerint és más módon csoportosított lekérdezhetőségét honlapon közzététellel bárki számára, ingyenesen biztosítani kell.”

36. § Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény a következő 39/B. alcímmel és 56/E. §-sal egészül ki:

„39/B. Az európai uniós forrásokra vonatkozó különös szabályok

56/E. § (1) E fejezet rendelkezéseit az európai uniós forrásra vonatkozó támogatási szerződésre is alkalmazni kell azzal, hogy a támogatási szerződés megkötésére jogosult szerv a honlapján

a) a támogatásról szóló döntést, a pályázók azonosító adatait, a pályázatokat, valamint a pályázatok (pályázati pontszám alkalmazása esetén ezeket is tartalmazó) értékelését a döntést követően,

b) a támogatási szerződést annak megkötését követően három napon belül közzéteszi.

(2) Az (1) bekezdés szerinti közzétételi kötelezettség teljesítéséig a kincstár semmilyen kifizetést nem teljesíthet, és

- a) a pályázat érvénytelen,
- b) támogatási szerződés nem köthető meg,
- c) a már megkötött szerződés semmis.”

37. § (1) A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény a következő 3/A. §-sal egészül ki:

„3/A. § (1) Közérdekből nyilvános minden, a nemzeti vagyonnal való gazdálkodásra és az azzal való rendelkezésre vonatkozó, közérdekű adatnak nem minősülő adat. Külön törvény az adat megismerhetőségét korlátozhatja.

TERVEZET!

(2) A nemzeti vagyonnal gazdálkodó vagy azzal rendelkező szerv vagy személy a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény szerinti közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek minősül.”

38. § A nemzeti vagyonnról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 13. § (1) bekezdése a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A pályázó a pályázatában megjelöli az ajánlattételben megjelölt vételár forrását.”

39. § (1) A nemzeti vagyonnról szóló 2011. évi CXCVI. törvény a következő 13/A. §-sal egészül ki:

„13/A. § (1) A 13. § (1) bekezdése alapján lefolytatott pályázati eljárásban a nyilvános pályázatok elbírálásáról készített emlékeztetőben foglaltak közérdekű adatnak minősülnek. Az emlékeztetőt és a pályázatokat a pályázat elbírálásáról szóló döntés közlésével egyidejűleg a pályázat kiírójának a honlapján közzé kell tenni.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt közzétételi kötelezettség teljesítéséig

- a) a pályázat érvénytelen,
- b) az adásvételi szerződés nem köthető meg,
- c) az adásvételi szerződés alapján már megkötött szerződés semmis.

(3) A megkötött adásvételi szerződést az adásvételi szerződés megkötése napján a pályázat kiírójának a honlapján közzé kell tenni.”

TERVEZET!

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

a tisztességes eljárás védelméről és a közpénzből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló törvényjavaslathoz

A korrupció napjainkra az állami működés rendszerszintű elemévé vált Magyarországon. Ez a polgároknak a demokratikus intézményekbe és eljárásokba vetett bizalmát olyan mértékben rendítette meg, amely – eddig példátlan módon – a tiltakozás utcai megjelenését is eredményezte. Ha a bűnüldöző, valamint az állam büntetőjogi igényének érvényesítéséért felelős intézményekről is általánosan az a közvélekedés, hogy a korrupciós ügyeket nem vagy részrehajlóan intézik, akkor szélsőséges esetben a radikális megoldások iránt is növekszik az igény.

Mivel a közvélekedés szerint etikai szabályozás (pártatlanság, őszinteség, figyelmesség) útján a korrupció nem szorítható vissza, mi több, a példamutatást szokatlan kivételnek gondolják, a jogi szabályozásnak kell eddig nem alkalmazott és hatékonyan megvalósítható új megoldásokat kialakítania.

Demokratikus és jogállami megoldásként újra és újra az átláthatóság megteremtése és a civil, azaz külső ellenőrzés valódi lehetővé tétele merül fel. Emellett a tisztességes eljárások garanciáit, jogsértés esetére pedig azonnali és súlyos jogkövetkezményeket kell a jogi szabályozásnak megállapítania. A korrupció elleni fellépésnek a normatív szabályozás útján tehát a következő célokat kell kielégítenie:

1. átláthatóság, nyilvánosság növelése (pályáztatási rendszerek, közérdekből nyilvános adatok körének a bővítése),
2. hatékony ellenőrzési formák megteremtése (erőteljesebb eszközök),
3. befolyástól való mentesség – az összeférhetlenségi szabályozás szigorítása,
4. elszámoltathatóság – vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettséggel.

Speciális terület: különböző bejelentési kötelezettségek és a bejelentők védelme.

A Fidesz-KDNP kormányzó többség már a 2010-2014 közötti parlamenti ciklust egy sor jogterületen a kötelező pályáztatás eltörlésével kezdte, és a korrupció törvényesítésével – célzottan egyedi érdekeket szolgáló szabályok tucatjával – végezte, a Jobbik önálló

TERVEZET!

indítványai és kommunikációja a büntetőjogi eszközök erősítését és az elszámoltatást, az LMP az átláthatóságot hangsúlyozta.

Az MSZP 2010-ben a kormányzást úgy zárta, hogy elfogadta a tisztességes eljárás védelméről, valamint az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló a 2009. évi CLXIII. törvényt, amelyet preambulumban is a korrupció elleni küzdelem átfogó stratégiájának a részeként nevezett meg. A törvény hatálya a bűncselekményt még el nem érő magatartásokra terjedt ki, amelyekhez a tisztességes eljárás követelményei szerint a jogsértés mértékének megfelelő jogkövetkezményt kapcsolt. Ez a törvény – az eljáró szerv kijelölése hiányában – nem hatályosult, ráadásul a Fidesz-többség 2013-ban hatályon kívül helyezte.

Hatályban maradt viszont közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény, amelyről a Fidesz nem csupán a joggyakorlatban „feledkezett” meg, azaz szegte meg, hanem még a jogrendszer változásaiból fakadó szükséges módosításokat sem végezte el a törvény tekintetében.

A jelen törvényjavaslatban foglalt szabályozás kiindulópontja az, hogy a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény alapjain felépülő rendszerben érvényesítsük a tisztességes eljárás követelményeit az egyedi döntésen alapuló támogatások nyújtására irányuló döntéseknél, akár pályázati eljárásról, akár pályázat mellőzésével hozott döntésről van szó. Olyan eljárások ezek, ahol a támogatás odaítélése mérlegelésen alapul, a beavatkozásra valójában itt van szükség.

A szabályozásban az európai uniós támogatások, valamint a nemzeti vagyon hasznosítására (állami földügyletek, koncessziók stb.) vonatkozó szerződések megkötésére vonatkozó eljárás teljes nyilvánosságának a megteremtése a cél egyfelől, másfelől hatékony fékek beiktatása a jogellenes magatartások esetére. A közjavakkal való rendelkezés „őre” a szöveg szerint a teljes pályázati dokumentáció ismerete, azaz az összes, vagyis mind a nyertes, mind a vesztes pályázatok szövegének, részletes értékelésének a megismerése, ezen adatok honlapon való automatikus közzététele. A közzétételi kötelezettség elmaradása azzal jár, hogy a pályázat érvénytelen, a szerződés nem köthető meg, végső soron pedig a szerződés semmis. Ez utóbbi szigorú rendelkezés teremti meg annak az alapját, hogy a jövőben vitássá tehető és szankcionálható legyen minden olyan, a törvény hatálya alá tartozó pályáztatás és támogatás, amely törvénytörés eredményeként állt elő. A különböző nyilvánossági szabályok egyértelművé tétele, az átláthatóság érdemi növelése mind-mind alapvető fontosságú egy

TERVEZET!

későbbi elszámoltatás szemszögéből, hiszen ezek az adatok elsődleges információt szolgáltatnak arra, milyen folyamatok zajlanak az egyes jogviszonyokban (koncesszió, földügyletek, európai uniós támogatások, kincstári kifizetések és támogatások, adókedvezmények stb.).

A pályázati eljárásokban és a pályázaton kívüli közpénz osztogatása során a Kormány tagjai egyedi döntéseik során és a kormányzati szervek az eljárásaikban rendre figyelmen kívül hagyják ezt a törvényt. Így kerülhet sor arra, hogy kormánypárti országgyűlési képviselő anyósa érdekében a házastárs hűtőszekrényért pályázzon, ablakot cseréljen a közeli rokon, vagy a közpénzt a döntéshozó jóvoltából napelemre használja fel a család.

E törvény figyelmen kívül hagyásával, mi több, szándékos megszegésével működhetett a trafik-mutyi, bújhatott elő a Tiltott Rengetegből Voldemort, törölgethették le gondosan a költségvetési forrásokról a közpénz jelleget.

Ezt a törvényt ráadásul mintha a jogalkotó is elfelejtette volna, még a jogrendszerben bekövetkezett változásokat is csak vonakodva vezették át. Ha mégis sor került módosításra, akkor korlátozták a nyilvánosság szintjét vagy enyhítettek az összeférhetlenségi szabályokon. A jogkövetkezményeket nem alkalmazzák, a nemzeti fejlesztési minisztertől senki sem kérdezi meg, hogy a pályázati eljárásokban miért nem kérdeznek rá arra, hogy például kizárt közjogi tisztviselő-e a pályázó. Ez a rubrika nem fér rá a pályázati űrlapokra.

Az oknyomozó újságírásnak hála, több piszkos ügyre fény derül. Egyelőre, amíg el nem hallgattatják a becsületességért kiáltót, mint napokkal ezelőtt a Népszabadság újságíróit.

Ez így nem maradhat! Új, a korábbinál szigorúbb szabályokkal kerülhet sor arra, hogy közpénzt felhasználjanak, pályázati úton vagy egyedi támogatás formájában elköltsenek költségvetési forrásokat.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1-5. §-hoz

A törvény – a hatályát megállapító rendelkezés szerint – az egyedi döntésen alapuló, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül az államháztartáson kívüli természetes személyek, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb szervezetek – ide nem értve a társasházat – számára odaítélt, természetben vagy pénzben juttatott támogatásokra terjed ki, amelyeket az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból nyújtottak.

TERVEZET!

Mivel a törvény hatálya a nemzeti vagyonnal gazdálkodó vagy azzal rendelkező közfeladatot ellátó szervekre kiterjed, nem hagyható ki e körből a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB), az MNB által alapított gazdasági társaság, az MNB által alapított alapítvány, továbbá az ezek által létrehozott gazdasági társaság vagy alapítvány sem.

E törvénynek a pályázatokra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni a nem pályázati úton odaítélt támogatásokra is azzal, hogy ahol e törvény pályázatot említ, azon a támogatás odaítélésére irányuló kérelmet, ahol pályázati eljárást említ, azon a támogatási döntés előkészítésének és meghozatalának a folyamatát kell érteni. A támogatás csak akkor nem minősül egyedi döntés alapján nyújtott támogatásnak, ha a támogatás nyújtásának minden feltételét jogszabály határozza meg, és a támogatási döntés meghozatala során a döntéshozónak nincsen mérlegelési joga. Nem minősül mérlegelési jognak, ha a döntéshozó a jogszabályban meghatározott támogatási keret kimerüléséig a támogatás odaítélésére vonatkozó, a jogszabályi feltételeknek megfelelő kérelmeket beérkezési sorrendben teljesíti.

A 6-12. §-hoz

A törvényjavaslat meghatározza a pályázati eljárásból kizárt személyek és szervezetek körét. Ennek megfelelően nem indulhat pályázóként, és nem részesülhet támogatásban többek között az, akinek bármilyen köze van a döntéshozatali eljáráshoz, személyében kizárt, vagy a pályázati információk birtokában jogtalan előnyhöz juthatna. Kizárt a politikai kapcsolat is. Nem indulhat pályázóként olyan szervezet sem, amely nem minősül átlátható szervezetnek.

A nem pályázati úton odaítélt támogatásból nem részesülhet az, aki – ha a támogatási döntést pályázati eljárásban hoznák – a pályázati eljárásban nem vehetne részt pályázóként.

A pályázó kötelezettsége, hogy a pályázati anyaghoz csatolva írásban nyilatkozzon arról, hogy vele szemben nem áll fenn összeférhetlenségi vagy egyéb kizáró ok. A nyilatkozat elmaradása a pályázat érvénytelenségét eredményezi. A kizárást nem eredményező, de egyébként érintetti kapcsolat közérdekből nyilvános adat.

Az eljárásban összeférhetetlen, így döntéshozóként nem vehet részt, aki az egyes vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló törvényben foglalt kötelezettsége ellenére nem tett vagyonyilatkozatot, illetve családi vagy hivatali függőség áll fenn a pályázó és a döntéshozó között.

A 13-14. §-hoz

A törvényjavaslat a tisztességes eljáráshoz szükséges további követelményeket emel ki: a döntéshozó előítélet-mentesen és elfogulatlanul köteles eljárni a pályázati eljárásokban.

TERVEZET!

A 15-16. §-hoz

Az eljárás tisztességes voltának biztosítása a döntés-előkészítő felelőssége, aki a döntéshozó számára írásos emlékeztetőt köteles készíteni és tájékoztatni a hatáskörébe tartozó ügyben arra fel nem jogosított személy által tanúsított, a döntés tartalmi befolyásolására irányuló tevékenységről. Az emlékeztető közérdekből nyilvános.

Ha a pályázati eljárás bármely szakaszában a törvényben szabályozott bármely kizáró körülmény áll be, a pályázót az eljárásból ki kell zárni. fennálló körülményre tekintettel – nem részesülhet támogatásban. A kizárást bárki kezdeményezheti, erről soron kívül kell döntést hozni.

A 17-18. §-hoz

A legszigorúbb változást a jogkövetkezmények tekintetében tartalmazza a törvényjavaslat. Semmis az a támogatási szerződés, amelyet a törvény megszegésével kötöttek. A folyósított támogatást a kedvezményezett egy összegben, a folyósítás és a visszafizetés időpontja közötti időszakra eső, az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott késedelmi pótlék háromszorosának megfelelő mértékű kamattal növelten köteles visszatéríteni.

Új elem, hogy a semmis szerződés alapján folyósított támogatásért a kedvezményezettel egyetemlegesen felel a döntés-előkészítő és a döntéshozó, ha a támogatási szerződés az e törvényben foglalt kötelezettség megsértése miatt semmis.

A 19-22. §-hoz

A pályázat érvénytelenségét megállapító vagy a pályázatot a kezdeményezés ellenére érvényesnek nyilvánító határozat felülvizsgálatát a határozat meghozatalától számított 30 napon belül lehet a bíróságtól kérni. Az ügy mielőbbi lezárása érdekében a kérelemről a bíróság az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló törvény rendelkezéseit alkalmazva a kérelem benyújtásától számított 30 napon belül határoz.

A törvényjavaslat a lehető legteljesebb mértékben rendeli el az eljárásban résztvevők és az eljárás nyilvánosságát. Ennek érdekében a törvényjavaslat adatkezelési szabályokat állapít meg.

A 23. §-hoz

Jogalkotásra felhatalmazó rendelkezések megfogalmazása részben a Kormány, részben a helyi önkormányzatok számára.

TERVEZET!

A 24. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezést tartalmaz. A hatálybalépés időpontja figyelemmel van a kellő felkészülési idő jogbiztonsági szempontjára.

A 25-26. §-hoz

A szabályozás kiindulópontja az, hogy a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény hatályos rendelkezéseit érvényesítsük a koncesszióról szóló törvény hatálya alá tartozó eljárásokban is. A nyilvános pályázatok elbírálásáról készített emlékeztető és valamennyi pályázat közzéteendő. A közzétételi kötelezettség elmaradása azzal jár, hogy a pályázat érvénytelen, a szerződés nem köthető meg, végső soron pedig a mindezek ellenére megkötött szerződés semmis.

A 27-28. §-hoz

A látvány-csapatsportok támogatásának adókedvezménye, az adókedvezmény összege, valamint a támogatott megnevezése közérdekből nyilvános adattá válna, vagyis követhetővé válna a költségvetési bevételek sportszervezetekhez való „átirányításának” a folyamata, s ez alapján élénk tarulhatna a kormányzat által „preferált” támogatottak hálózata. A sporttörvény hatályos szövege egészen elképesztő: a szakszövetség gazdálkodásával összefüggő adatok megismerésére vonatkozó igények a nem állami, nem önkormányzati támogatások tekintetében összesített adattartalom szolgáltatásával is teljesíthetőek, vagyis nem tetten érhető pl. a fent jelzett adókedvezmény mértéke sem. Ennek a képtelen rendelkezésnek a hatályon kívül helyezését javasoljuk.

A 29-31. §-hoz

Az Országgyűlés sorozatos törvénymódosításokkal gyakorlatilag kivonta a köztulajdonban álló gazdasági társaságokat az adatnyilvánosság követelménye alól, azaz lényegében azt titkolhatnak el, amit csak akarnak.

Az energetikai vállalatok szerződéseinek „titkosítása” mellett az összes állami, önkormányzati tulajdonban álló vállalat esetén lehetővé vált, hogy lényegében bemondásra megtagadassák a gazdálkodásukat érintő információk kiadását.

Az Alkotmánybíróság döntései (az MNB-törvény, valamint a postatörvény módosításáról) kikényszerítették, hogy az MNB alapítványai nyilvánossá tegyék megkötött szerződéseiket. A postatörvényt az AB ugyan átengedte, de egyben azt is leszögezte, hogy a törvény főszabálya

TERVEZET!

teszi a nyilvánosságot, csak pontosítja a jelenlegi szabályozást, a konkrét adatok nyilvánosságáról pedig a rendes bíróságok döntenek.

A Javaslat elhagyja a részben automatikus, részben gumiszabályokon alapuló – bármilyen érdeksérelem veszélyével is letudható – feltételeken alapuló nyilvánosságkorlátozást.

A 32-34. §-hoz

A szabályozás kiindulópontja az, hogy a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény hatályos rendelkezéseit érvényesítsük a Nemzeti Földalapról szóló törvény hatálya alá tartozó eljárásokban is. A nyilvános pályázatok elbírálásáról készített emlékeztető és valamennyi pályázat közzéteendő. A közzétételi kötelezettség elmaradása azzal jár, hogy a pályázat érvénytelen, a szerződés nem köthető meg, végső soron pedig a mindezek ellenére megkötött szerződés semmis. Szigorú előírások jelennek meg az NFA honlapján való közzététel tekintetében is, jelentősen növelve a nyilvánosságra hozandó adatok körét s ezáltal az átláthatóságot.

A 35-36. §-hoz

Az államháztartásról szóló törvény módosításával elérhető, hogy az előírt közzétételi kötelezettség teljesítéséig a kincstár semmilyen kifizetést nem teljesíthet, és a pályázat érvénytelen, a támogatási szerződés nem köthető meg, s a mindezek ellenére a támogatási igény alapján már megkötött szerződés semmis.

Garanciális rendelkezés szükségeltetik ahhoz, hogy a monitoringrendszerben nyilvántartott adatok kereshetőségét (pályázatonként, pályázónként, összeghatár szerint és más módon csoportosítva) és lekérdezhetőségét honlapon való közzététellel kell bárki számára, ingyenesen biztosítani.

Az európai uniós forrásokra vonatkozó különös szabályok megfogalmazása szintén biztosíték jellegű, a támogatásról szóló döntést, valamint valamennyi pályázatot a döntést követően, a támogatási szerződést pedig annak megkötését követően három napon belül kell közzétenni. E közzétételi kötelezettség teljesítéséig a kincstár semmilyen kifizetést nem teljesíthet, és a pályázat érvénytelen, a támogatási szerződés nem köthető meg, a már megkötött szerződés pedig semmis.

A 37-39. §-hoz

Szükségesnek tartjuk azt is, hogy az MSZP-kormány időszakában az állami vagyonról szóló törvényben megfogalmazott nyilvánossági szabályok a nemzeti vagyonról szóló törvényben is

TERVEZET!

megjelenjenek, s ezáltal a nemzeti vagyonnal való gazdálkodásra és az azzal való rendelkezésre vonatkozó információk is megismerhetők legyenek, éppen a rengeteg ügyben látható, mérhetetlen mértékű vagyonvesztést megakadályozandó. A Fidesz-kormány sorozatos botrányait figyelve érthetővé válik az az értehetetlen döntés, hogy az állami vagyonról szóló törvényben előírt garanciális rendelkezések miért maradtak ki a nemzeti vagyonról szóló törvényből.

A Javaslat garanciális rendelkezésként írja elő, hogy a pályázó a pályázatában megjelöli az ajánlattételben megjelölt vételár forrását.

A Javaslat tartalmazza a nyilvánossági szabályokat is: a pályázati eljárásban a nyilvános pályázatok elbírálásáról készített emlékeztetőben foglaltak közérdekű adatnak minősülnek. A közzétételi kötelezettség teljesítéséig a pályázat érvénytelen, továbbá az adásvételi szerződés nem köthető meg, illetve az adásvételi szerződés alapján már megkötött szerződés semmis.